

Bérautópiac /2. oldal

Képzés szaúdiaknak /3. oldal

Amerikai hajótársaságok /3. oldal

Szegénység Németországban /6. oldal

TARTALOM

Tag- és Társszervezeti Hírek

2. oldal

- Ősszel indul a „Lehetőségek a falusi turizmusban” képzés

Külföldi Hírek

2. oldal

- Repülőút?
- Bérautópiac, mint konjunktúra index

3. oldal

- Képzés szaúdiaknak
- Az amerikai hajótársaságok fellendülését fenyegeti a súlyosbodó munkaerőhiány

4. oldal

- Olcsóbb euró = több amerikai

5. oldal

- Az F ismét számít
- Már a timeshare sem a régi

6. oldal

- Szegénység Németországban is
- Kórházi étkezés
- Biokihívás

7. oldal

- Német konjunktúra

Uniós Hírek

7. oldal

- Top 3

8. oldal

- A Last-minute csökkenő tendenciája

H-1113 Budapest, Bocskai út 77-79.

Tel: +36 1 202 5457 / e-mail: info@vimosz.org

— Tag- és Társszervezeti Hírek

Ősszel indul a „Lehetőségek a falusi turizmusban” képzés

Társszervezetünk, a FATOSZ ismét elindítja képzését, melynek célja a szakmai felkészítés kezdő falusi vendéglátók és vidéki szolgáltatóként tanyagazdaságot, farmgazdaságot működtető magánszemélyek, kis- és mikrovállalkozások számára. Olyan kreatív ismeretek és alkalmazások elméleti és gyakorlati elsajátítása, amely a felnőttképzésben résztvevő személy általános műveltségének, személyiségének és kompetenciáinak fejlődését eredményezi. Célcsoport: a falusi vendégfogadók, a falusi turizmus, mint szolgáltatói tevékenység iránt érdeklődők, akik most tervezik bekapcsolódásukat a vendégfogadásba, vagy szeretnék ismereteiket elmélyíteni. További információk a [honlapon](#).

Külföldi Hírek

Repülőút?

A nyárra kialakult repülési bizonytalanságok ellenére nagy fellendülés ígérkezik a repülőiparban. A Boeing piaci tanulmánya szerint 2940 milliárd dollár értékben kelnek el repülőgépek 2022 és 2031 között. Az ez évi 1156 repülőgépről 2029-re 2111-re nőhet az egy évben legyártott repülőgépek száma. 2030-tól viszont enyhe visszaesés indul. A tanulmány szerint mindezen gépek üzemeltetéséhez 2,1 millió fős új munkaerőállományra lesz igény, 602 ezer pilóta, 610 ezer karbantartó és 899 ezer fő kabinszemélyzet kellhet. Európa (450 ezer fő), Észak-Amerika (430 ezer fő) és Kína (410 ezer fő) jelentik majd a legnagyobb munkaerőkeresletet.

Bérautópiac, mint konjunktúra index

A német Sunny Cars tulajdonosa tartott értékelő sajtótájékoztatót a bérautópiac aktualitásairól. Azt tapasztalják, hogy az eddigi besűkült gépjárműellátás és minden költség fokozatos emelkedése miatt az égbe menő árak trendje megszakadóban van. Az elmúlt hónapokban óriási hiány volt gépjárművekből, a Korona-járvány és az ukrajnai háborús helyzet okán. Az autóbemutatói árak részben már 100%-kal is magasabbak voltak, mint a járvány előtt.

A bérlésnél főként a rövid határidővel dönteni szándékozók jártak pórul, mert minél később történt meg a foglalás, annál magasabb volt a bérleti díj, az árspirál csak egyetlen irányt ismert – felfelé. Most azonban a fogyasztói klíma-index megfordult és esésbe kezdett, az infláció, az emelkedő gázárak és az esetleges őszi járványveszélyek okán így egyesek már egyáltalán nem tudnak utazni, mert a költségvetésük nem teszi lehetővé. Másokat a reptéri negatív jelentések tántorítottak el az utazástól. Így most váratlanul csökkenő árú foglalásokat is tapasztalnak, főként a rövidtávú bérlésekre. Ennek részben az is az oka, hogy vannak olyan piaci versenyzők, akik a visszaesés ellenére fenn kívánják tartani forgalmi számaikat, de ez csak alacsonyabb árakkal lehetséges.

Képzés szaúdiaknak

Szaúd-Arábia nagyon komolyan veszi turizmusa fejlesztését, 100 ezer fiatal képzésére vonatkozó programot indítottak be, melynek során a jelöltek az alap vendéglátó készségeket sajátítják el. Megfelelő számú tehetséggel és ambícióval bíró munkaerő nélkül a Vision2030 programjuk nem lenne megvalósítható. Az első csoport Marbellán a Les Roches Global Hospitality Education képzőközpontjában kezdte meg tanulmányait. A résztvevők között vannak olyanok is, akik szezonális és részidős foglalkoztatásra számítanak, de a többségük a teljes idős beszállást tervezi az ágazatba.

Az amerikai hajótársaságok fellendülését fenyegeti a súlyosbodó munkaerőhiány

Az üdülőhajó társaságok akadályok sorozatával szembesültek a teljes fellendülés érdekében tett erőfeszítéseik során, ezek közül a munkaerőhiányt talán a legnehezebb leküzdeni, mert nem látszik a vége. A körutazási ágazat ismét ingoványos vizeken hajózik, mivel a munkaerő-problémák, a forrongó infláció és a recessziós fenyegetés viharával kell megküzdenie,

miután alig tudta magát stabilizálni a világvárvány miatti 18 hónapos leállás után. A Wall Street elemzői a második negyedév kezdete óta már átlagosan 5%-kal csökkentették a sétahajószolgáltatók 2022-es bevételi becsléseit. A munkaerőhiány nem is jöhetne rosszabbkor, mert a hajózási iparág végre kezd helyreállni Covid után. „Egy tipikus tengerjáró hajó olyan, mint egy mini város a nyílt tengeren, ahol emberek százai dolgoznak műszakokban, hogy biztosítsák a

zavartalan hajózást, miközben kiszolgálják az ügyfelek különböző igényeit. Az alágazat több mint 100 országból mintegy 250 000 munkavállalót foglalkoztat a fedélzeten, és munkakörük a hajóskapitánytól a koktélkeverőig terjed" - nyilatkozta az iparági szakmai szövetség, a Cruise Lines International Association (CLIA). A világjárvány okozta korlátozások, valamint a rugalmas munkaidő általános preferenciája megnehezítette az ágazat azon képességét, hogy az utazási és szabadidős tevékenységek fellendülése miatt növelje a személyzet létszámát. Ez arra kényszerítette a Carnival-t, hogy bizonyos módosításokat hajtson végre az általa kínált szolgáltatásokon, például csökkentette az éttermek nyitvatartási idejét, és bizonyos utakra korlátozza a foglaltságot. A Norwegian Cruise Line lemondta a Pride of America nevű hajójára szóló foglalásokat, míg a Royal Caribbean Groupra szintén panaszkodtak az utasok, akik a Reddit nevű online üzenőfalon jelezték a hajóútjaikon nyújtott szolgáltatások rossz színvonalát. A szűkös munkaerőpiac nem az egyetlen fejfájás a hajótársaságok számára, amelyek az éhes utazók felhalmozott keresletét szeretnék kihasználni. A magasabb üzemanyagárak és a gyorsuló infláció szintén azzal fenyeget, hogy kisiklatja a fellendülést. Az M Science elemzője szerint a pénzügyekben lévő fogyasztók a kikapcsolódás megfizethetőbb módjai felé fordulhatnak, ami inkább a szórakoztató parkok látogatását jelenti. A körutazások üzemeltetői azonban még mindig bizakodóak az iparág hosszabb távú fellendülését illetően, bár a nyári hajózási szezonjuk erőssége, még mindig nem az igazi. A CLIA szerint az iparág hozzájárulása a világgazdasághoz a világjárvány miatt több mint a felére, 63,4 milliárd dollárra csökkent 2020-ban, és ha a jelenlegi problémák fennmaradnak, akkor nehéz lesz az ágazatnak visszaemelkednie erről a szintről.

Olcsóbb euró = több amerikai

Sok amerikai a dollárhoz képest olcsó euró miatt rég nem látott utazási kedvvel indul útnak; Európa a szezon úticélja, ugyanis 20 év óta először egyenlő egy euró egy dollárral. Ez a paritás jelentős hatással lesz a turisztikai ágazatra, különösen azokra a légitársaságokra, amelyek dollárban kereskednek az üzemanyaggal. Összességében minden importált dolog drágább lesz. Másrészt az Európába utazó amerikaiaknak nagyobb lesz a vásárlóerejük, és valószínűleg többet fognak költeni, de az Egyesült Államokba utazó európaiak hátrányt szenvednek majd. A korlátozások eltörlése és az euró összeomlása miatt Olaszország, Franciaország és Németország lesz sok amerikai számára az idei nyár első számú úticélja. A legnagyobb izgalmat most egy példátlan alku lehetősége jelenti. "Most van a legjobb idő egy európai utazásra" - Bloomberg. A CBS pedig azt ígéri nézőinek: "A croissant-tól kezdve a taxizáson át a luxuscikkékig minden olyan olcsó lesz, mint évtizedek óta nem volt". Ha az árfolyamot nézzük, ez aligha túlzás. Hiszen 2008 nyarán az Egyesült Államokból érkező látogatóknak egy euróért alig 1,60 dollárt kellett fizetniük. Egy évvel ezelőtt ez még 1,19 dollár volt. Most gyakorlatilag paritás van: egy dollár annyit ér,

mint az euró. A New York Times is lehozta: több nyaralás ugyanazért a pénzért. A Moody's vezető közgazdásza pedig azt tanácsolja: "Ha utazni akarsz, és maradt pénzed, tedd meg most". A dollárt a lassuló konjunktúrával összefüggésben a biztonságos menedékként betöltött státusza, de a Federal Reserve ismételt kamatemelései is felpörgetik. Az amerikai jegybanknak egyelőre nem sikerül

lefaragnia az inflációt: júniusban ismét felgyorsult a fogyasztói árak emelkedése az Egyesült Államokban, és 1981 novembere óta a legmagasabb szinten áll. Ennek megfelelően nagy az érdeklődés az Atlanti-óceánt átszelő utazás iránt. Az Expedia utazási portál július elején egy hét alatt 25%-os növekedést regisztrált a párizsi és frankfurti járatokra vonatkozó keresésekben. Az idei első adatok megerősítik a tendenciát: az amerikai állampolgárok által Németországban január és április között eltöltött vendégéjszakák száma az előző évhez képest megnégyszereződött, és elérte a bő 800 ezret. A 2020-as és 2021-es Corona-években azonban drámai visszaesés volt tapasztalható. A 2019-es év egészében még mindig alig hétmillió vendégéjszakát regisztráltak.

Az F ismét számít

A Hotstats blogban hívja fel a figyelmet egy új jelenségre. Eddig a szállodások úgy kezelték az F&B-t, hogy szeretik a B-t, míg az ételekre vonatkozó F-et lehetőség szerint elfejtették volna. Most azonban a statisztikák és a szállodai eredménykimutatások elemzése azt mutatja, hogy a pejoratívból pozitívvá vált az ételforgalom megítélése. Tehát míg korábban a szükséges rossz

volt, ahol eredményként még a nullát is nehéz volt elérni, mostanra azonban az új típusú szállodák megjelenésével a vendégek ízlése is változott, és így az F&B bevétel jelentősége sokkal nagyobbá vált. Jónéhány lifestyle hotel F&B bevétele már meghaladja a szobaár bevételeket. Így egyes szállodások már nem is a RevPar-t hanem a Total RevPar-t figyelik, ugyanis így valamennyi bevételi csatorna optimalizálására odafigyelhetnek és nem csak a szobákéra. Európában 2022 májusában az F&B bevételek PAR alapon 42 euróval voltak magasabbak az előző hónapnál, 155%-kal haladták meg a 2022 januárját, és elérték a 2019 májusit. Az USA-ban is növekszik az F&B jelentősége, de ott még csak 117% volt a növekmény 2022 januárhoz képest. A Hotstats adatai szerint Európában foglalt szobára számolva 17,31 euró volt az F&B ELÁBÉ, ami 2,36 euróval meghaladta a 2019 májusit, 2021 decemberében pedig az elmúlt öt év legmagasabb értékét, 20,26 eurót érte el. Sok új szállodában már egy önkiszolgáló marketplace is található. A szállodai ételleadásra szakosodott Impulsify cég vezetője az általuk kiszolgált szállodáknál 2-9 euró foglalt szobára jutó árbevételt generált, csomagolt termékekről lévén szó szinte veszteség nélkül. Ahol önkiszolgáló kioszkok állnak rendelkezésre egy szállodában, ott havi 2 000-8 000 tranzakció is történhet a front office megkeresése nélkül, ami 133 óra munkaidő megtakarítását jelenti.

Már a timeshare sem a régi

Panaszok kapcsán a brit Timeshare Advice Center felmérést végzett a timesharing tulajdonosok körében. Mint tudjuk a korábbiakban a timesharing tulajdonosoknak garanciája volt arra, hogy az év egy bizonyos hetében megfelelő helyen némi költségterítés ellenében rendelkezésre áll a szobájuk-lakásuk. Most a felmérés eredményei azt bizonyítják, hogy ez teljesen megváltozott, 0,48% mondja, hogy ő mindig talál az igényelt időre szálláslehetőséget. 2,1% állítja, hogy néha talál megfelelő hozzáférhetőséget, 61,1% szerint alig található számukra megfelelő hozzáférhetőség, 30,56% soha nem jut megfelelő elhelyezéshez, 5,74% pedig már fel is adta,

hogy a szálláshelyek menedzsmentjéhez forduljon remény hiányában. Az European Consumer Claims nevű fogyasztóvédelmi szervezet az eredmények alapján leszűrte, hogy a timeshare szolgáltatás fölött eljárt az idő, a modern fogyasztó már nem elégszik meg egy fix dátumú, drága és nem mindig tökéletes szabadságidős timeshare tagsággal, hanem azt a desztinációt kívánja

felkeresni, amit éppen akar a számára megfelelő időben. A csaknem 92% elégedetlen timeshare tulajdonos és 5,74% a lehetőséget már feladó érintett azt jelzi, hogy lassan tényleg búcsút inthetünk e szolgáltatásnak.

Szegénység Németországban is

A Tafel Deutschland e.V. a legnagyobb németországi egyesület, amely a szegényeket hivatott ellátni étellel. 962 tagszervezetükkel egész Németországot lefedik és most aktuális felmérésük alapján vészjelző felhívást tettek közzé. Statisztikai adatok alapján is a népesség 16,6%-a szegénységben van, ezt bizonyítja a felmérésük eredménye is. Szervezeteik 16%-nál az ételt igénylők száma minimum megduplázódott, és 61%-ánál több, mint 50% volt az igénylők növekménye, 32%-uk már a szolgáltatás korlátozására kényszerült. Míg a korábbiakban elsősorban nyugdíjasokat láttak el, mostanra a bejelentkezők között megnövekedett a foglalkozásban állók, a munkanélküliek és az Ukrajnából elmenekültek száma.

Kórházi étkezés

Az Apetitól a családi Sander csoporthoz került Németország egyik legnagyobb egészségügyi intézményének, az LMU Klinikumnak az ellátása. Az 5 700 bentfekvő beteg és a napi átlagban 1 100 fő személyzet ellátása 10 millió euró körüli éves forgalmat jelent. Az üzemeltetőváltással a Cook&Freeze eljárásról a Cook&Chill megoldásra térnek át a müncheni intézményben.

Biokihívás

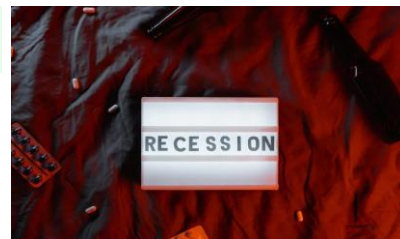
A svéd energiaóriás, Vattenfall németországi telephelyein áttért a teljesen bioétkeztetésre. Az átállás elég sok fejtörést okozott az üzemeltető, ISS számára. A svéd cég 2040-re klímasemleges kíván lenni, így elkerülhetetlen volt, hogy a hús németországi telephely mintegy 4 000 vendége számára is klímasemleges étkeztetési megoldást találjanak ki. Ez a COKI.bio (Company Kitchen

Powered by ISS) lett. Az átállás idején a költségnövekedés 60-90%-os volt, mára ezt hála a különféle szervezési intézkedéseknek 20-40%-ra sikerült csökkenteni. A legdrágább a biohús beszerzése volt, így ott a hús különféle sertéshússzelet helyett mindössze kettő bio hússzeletet használnak, beszerzésüket 800 cikkre csökkentették, szerdánként vegetáriánus napokat tartanak, négyről háromra csökkent a felkínált menük száma, és egy digitális előrendelési rendszerrel igyekeznek tovább csökkenteni az ételhulladékot. Csökkentették az ételek alapmennyiségét, de nyitva hagyták a repeta lehetőségét. Szükség volt a dolgozók intenzív képzésére a friss anyagok kapcsán, komoly kampányt folytattak a vendégek körében és rendszeresen mérték a vendégelégedettséget is. Tekintettel arra, hogy a sok friss áru alapján nagyon jó minőségű ételek készülnek, különösebb ellenállás nélkül sikerült a szolgáltatás átállítása.

Német konjunktúra

A legjelentősebb német konjunktúra index, melyet az IFO készít havonta mintegy egy kilencezer vállalkozás megkérdezésével, negatívba fordult. Az első negyedévben még 100%-ot is elérő index júliusra 88,6% lett a magas energiaárak és fenyegető gázszűkösség következtében. Az index készítői szerint Németország a recesszió határához ért. Újdonság az eredményeknél, hogy júliusra már a szolgáltatási szektor üzleti klímája is megromlott és az eddigi pozitív várakozásokról most már a turizmus ágazat és a vendéglátás is hangulatváltozást élt meg. A hat hónapra előre mutató üzleti elvadások értéke már 80%-ra esett vissza, az év eleji közel 100-ról.

Uniós Hírek

Top 3

A Mabrian utazási információs platform legfrissebb tanulmányában 2022 júniusában rangsorolta a legjobb európai városokat az általuk kínált ár-érték arány alapján, Horvátország, Görögország és Szlovénia fővárosai Európa 3 legjobb ár-érték arányú turisztikai célpontja közé kerültek. A lista szerint a három legjobb ár-érték arányú európai úticél Zágráb (Horvátország), Athén (Görögország) és Ljubljana (Szlovénia). Az ilyen rangsort a légi összeköttetések, az átlagos szállodai árak és a látogatók elégedettségi szintje alapján állították fel. A szolgáltatott adatokból kiderül, hogy a 2022 júniusában a legjobb ár-érték arányt kínáló úticél Zágráb volt. Bár Horvátország fővárosa a légi összeköttetés tekintetében az utolsó között van, a legtöbb más elemzett területen magas az elégedettségi szintje, ráadásul Zágráb a többi úticélhoz képest nagyon versenyképes szállásárakat kínált. A célpontok teljes listáján további 11 város szerepel. A minőség és az árak szempontjából legjobb turisztikai városok teljes listája, beleértve a fent említett fővárosokat is, a következő:

- Zágráb (Horvátország)
- Athén (Görögország)
- Ljubljana (Szlovénia)
- Róma (Olaszország)
- Bécs (Ausztria)
- Lisszabon (Portugália)
- Madrid (Spanyolország)
- Milánó (Olaszország)
- Dubrovnik (Horvátország)
- Berlin (Németország)
- Amszterdam (Hollandia)
- Párizs (Franciaország)
- Barcelona (Spanyolország)
- London (Egyesült Királyság)

"Londont és Párizst, annak ellenére, hogy jobb a kapcsolatuk, az elemzett úti célok közül a nagyon magas átlagos szállodai árak büntetik. Emellett a két fővárosban alacsonyabb elégedettségi szintet mutattak ki. A látogatók különösen elégedetlenek a londoni szállodai szolgáltatással és a párizsi turisztikai kínálattal" - olvasható a Mabrian közleményében. A fent említetteken kívül kifejtették, hogy indexek szerint a biztonságérzet indexét Dubrovnik és Lisszabon vezeti, majd Milánó és Madrid következik. Ezzel szemben az index végén Berlin, Barcelona és Bécs áll.

A Last-minute csökkenő tendenciája

A repülés iránti csökkenő fogyasztói bizalom miatt Európa-szerte visszaesett a nyári foglalások száma. A ForwardKeys új kutatása szerint az Európán belüli repülőjegyek utolsó pillanatban történő foglalása július 10-ig 44%-kal maradt el a 2019-es szinttől. Az Amszterdamból induló nyári foglalások 59%-kal, a Londonból induló foglalások pedig 41%-kal estek vissza az előzetesen mért sinthez képest. Az Európán belüli last minute foglalások rövid távon is lassulást tapasztaltak, a nyári foglalások 5%-kal csökkentek május végétől július elejéig. A valenciai székhelyű ForwardKeys jelentése a júliusi és augusztusi járatokra vonatkozó Európán belüli foglalásokat és az ülőhely-kapacitás változásait vizsgálja. Az eredmények azt mutatják, hogy a fogyasztói bizalom május utolsó hete óta folyamatosan csökken. Ez összefügg a részleges törlések és a járatfoglalások módosításának növekedésével, amely a jelentés szerint a május 30. és július 10. közötti időszakban a világjárványos szintről csaknem megháromszorozódott. Szerintük a repülőterek és a légitársaságok nehezen tudtak megbirkózni a kereslet közelmúltbeli megélénkülésével, ami káoszhoz vezetett azon utazók számára, akiknek a járatai érintettek.

"Drámai lassulást látunk az utolsó pillanatban történő repülőjegy-foglalásokban, valamint a járat törlések számának növekedését. Május végén még úgy tűnt, hogy kivételes nyarat fogunk látni az Európán belüli utazások terén, de most már valószínűbb, hogy csak egy jó nyár lesz". Július 15-ig Európa több mint 15 700 augusztusra tervezett járatot törölt. A Cirium kimutatta, hogy a világszerte törölt járatok mintegy 60%-a Európából származik, ami azt jelenti,

hogy a régiót érintette leginkább a munkaerőhiány, a sztrájkok és a nagy kereslet. Ugyanezen forrás szerint a Turkish Airlines törölte a legtöbb augusztusra tervezett járatot. További légitársaságok, amelyek nagyszámú járatot töröltek, a British Airways, az easyJet, a Lufthansa és a Wizz Air. Az országokat tekintve Portugália az egyik olyan ország, amely elérte a járat törlések csúcsát.